अर्ज   दि- 12-3-2022

मा. प्राचार्य साहेब
वसंतदादा पाटील
महाविद्यालय पाटोदा
जि- बीड.

विषय : मोडी लिपी कोर्सला परवानगी मिळणे बाबत.

महोदय,

वरिल विषयी विनंती पूर्वक अर्ज करण्यात येतो. इतिहास विभाग अंतर्गत 20 दिवसाचा मोडी लिपी कोर्स घेवयाचा आहे. तरी मा. प्राचार्य साहेबांनी मोडी लिपी कोर्स घेण्याची परवानगी द्यावी ही. नम्र विनंती.

आपला विश्वासू
डॉ. पी. बी. सिरसट

12.03.2022

OFFICE
हिंदी भाषा तथा साहित्य अनुसंधान केंद्र
उद्घाटन
समारोह
GPS Map Camera
Patoda, Maharashtra, India
QFVG+FRG, Patoda, Maharashtra 414204, India
Lat 18.793354°
Long 75.477063°
13/04/22 11:27 AM
Google

OFFICE
उद्घाटन
समारोह
GPS Map Camera
Patoda, Maharashtra, India
QFVG+FRG, Patoda, Maharashtra 414204, India
Lat 18.793345°
Long 75.477075°
13/04/22 11:26 AM
Google

OFFICE
उद्घाटन
GPS Map Camera
Patoda, Maharashtra, India
QFVG+FRG, Patoda, Maharashtra 414204, India
Lat 18.793348°
Long 75.477036°
13/04/22 11:30 AM
Google

पाटोदा
संचार
Thursday, 14 APR 2022 - Page No. 4
Powered by : Innovations Media Solution
7972361040 | 9405414132

वसंतदादा पाटील महाविद्यालयात मोडी लिपी प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाचे उद्घाटन संपन्न

पाटोदा । प्रतिनिधी

येथील नवगण शिक्षण संस्था संचालित वसंतदादा पाटील कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात १३ एप्रिल रोजी इतिहास विभागामार्फत सुरु करण्यात आलेल्या मोडी लिपि प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाचे उद्घाटन उत्साहात संपन्न झाले.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्राचार्य प्रोफेसर डॉ. आबासाहेब हांगे होते. त्यांच्या हस्ते फीत कापून उद्घाटन करण्यात आले. याप्रसंगी उपप्राचार्य प्रोफेसर डॉ. किशोर मचाले, उपप्राचार्य डॉ. गणेश पाचकोरे, पदव्युत्तर विभाग संचालक डॉ. मनोजकुमार प्रकाश, कनिष्ठ विभागाचे उपप्राचार्य प्रा. नंदकुमार पटाईत, पर्यवेक्षक प्रा. रमेश टाकणखार, इतिहास विभागप्रमुख डॉ. पंडीत सिरसट उपस्थित होते. याप्रसंगी इतिहास विभागाच्या वतीने

प्राचार्य व पदाधिकाऱ्यांचा सत्कार संपन्न झाला.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्षीय समारोपात प्राचार्य डॉ. आबासाहेब हांगे म्हणाले की, महाराष्ट्राच्या राजकीय व सांस्कृतिक वाटचालीचे दस्तऐवज मोडी लिपीत संग्रहित आहेत. राज्याच्या पुरातत्व खात्याकडे लाखो कागदपत्रे ही मोडी लिपीत संग्रहित केलेली असून त्यांचे प्रचलित मराठी भाषेत भाषांतर करणे गरजेचे आहे. याअनुषंगाने महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना मोडी लिपीचे ज्ञान देऊन त्यांना अर्थार्जनाचे साधन या प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाच्या माध्यमातून उपलब्ध होऊ शकते, म्हणून जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांनी हे ज्ञान अवगत करावे.

कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी प्रा. मिलिंद वंजारे, प्रा. आण्पाराव हाके, डॉ. सय्यद शानूर यांनी विशेष परिश्रम घेतले. महाविद्यालयाच्या इतिहास विभागाने सुरु केलेला हा अभ्यासक्रम दहा दिवसांचा असून कनिष्ठ महाविद्यालय ते पदव्युत्तर वर्गांच्या विद्यार्थ्यांना या अभ्यासक्रमास प्रवेश घेता येईल.

पुण्य नगरी

पीव्हीपी महाविद्यालयात मोडी शिकविणार

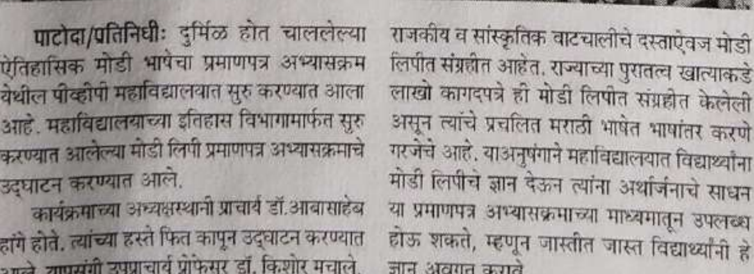

पाटोदा/प्रतिनिधीः दुर्मिळ होत चाललेल्या ऐतिहासिक मोडी भाषेचा प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम येथील पीव्हीपी महाविद्यालयात सुरु करण्यात आला आहे. महाविद्यालयाच्या इतिहास विभागामार्फत सुरु करण्यात आलेल्या मोडी लिपी प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाचे उद्घाटन करण्यात आले.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ.आबासाहेब हांगे होते. त्यांच्या हस्ते फित कापून उद्घाटन करण्यात आले. याप्रसंगी उपप्राचार्य प्रोफेसर डॉ. किशोर मचाले, उपप्राचार्य डॉ.गणेश पाचकोरे, पदव्युत्तर विभाग संचालक डॉ.मनोजकुमार प्रकाश, कनिष्ठ विभागाचे उपप्राचार्य प्रा.नंदकुमार पटाईत, पर्यवेक्षक प्रा.रमेश टाकणखार, इतिहास विभागप्रमुख डॉ.पंडित सिरसट उपस्थित होते.कार्यक्रमाच्या अध्यक्षीय समारोपात प्राचार्य डॉ.आबासाहेब हांगे म्हणाले, महाराष्ट्राच्या राजकीय व सांस्कृतिक वाटचालीचे दस्ताऐवज मोडी लिपीत संग्रहीत आहेत. राज्याच्या पुरातत्व खात्याकडे लाखो कागदपत्रे ही मोडी लिपीत संग्रहीत केलेली असून त्यांचे प्रचलित मराठी भाषेत भाषांतर करणे गरजेचे आहे. याअनुषंगाने महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना मोडी लिपीचे ज्ञान देऊन त्यांना अर्थार्जनाचे साधन या प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाच्या माध्यमातून उपलब्ध होऊ शकते, म्हणून जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांनी हे ज्ञान अवगत करावे.

कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी प्रा.मिलींद वंजारे, प्रा.आप्पाराव हाके, डॉ.सय्यद शानुर यांनी विशेष परिश्रम घेतले. महाविद्यालयाच्या इतिहास विभागाने सुरु केलेला हा अभ्यासक्रम दहा दिवसांचा असून कनिष्ठ महाविद्यालय ते पदव्युत्तर वर्गांच्या विद्यार्थ्यांना या अभ्यासक्रमास प्रवेश घेता येईल.

१ प्रकरण पहिले.

अ. मोडी लिपी म्हणजे काय?

मोडी लिपी ही १३ व्या शतकापासून २० व्या मध्यापर्यन्त मराठी भाषेच्या लेखनाची प्रमुख लिपी होती.महादेव यादव आणि रामदेव यादव यांच्या राज्यकालात १२६० ते १३६० हेमाडपंत खरे नांव हेमाद्रिं पंडित या प्रधानाने मोडी लिपीचा विकास केला. उर्दु प्रमाणे मोडी लिपी हात न उचलता लिहिली जाते. त्यामुळे हिलीण्यास वेग येतो. मोडीतली अक्षरांची वळणे गोलाकार आसतात. प्रत्येक अक्षरांची सुरुवात आणि शेवट डोक्यावरच्या रेषेवर होतो. मोडी लिपीत चिटणीसी, महारजीपंती, बिवलकरी, रानडी, असी वळणे प्रसिद्ध आहेत. पुढे घोसदार वळण घेऊन त्याचा भारतात विकास व प्रसार झाला आहे.

ब. मोडी लिपीचा इतिहास ...

मोडी लिपीच्या उगमाबद्दल अनेक मतभेद आहेत. वि.का. राजवाडे व भांडारकरांच्या मते हेमाडपंताने ही लिपी श्रीलंकेतून आणली तर चांदोदकरांच्या मते मोडी लिपी अशोक कालातील

मौर्य-ब्राम्हीचा एक प्रगत प्रकार आहे असे अनेक मतभेद आहेत. मोडी लिपी पेशवेकालात अत्यंत उत्कर्षावस्थेत होती. पेशवे यांच्या दप्तरातील कागदपत्रे दस्तऐवज पाहिले असता. त्य उत्कर्षाची कल्पना येते. सुबक अक्षर दोन ओळीतील समान अंतर, काटेकोर शुध्दलेखन हे या लेखनाचे वैशिष्टये आहे. शिवाजी महाराजांच्या काळात ते उत्तर पेशवाई ह्या काळांतील मोडी वाचणातून मराठी भाषातील स्थित्यंतरे लक्षात येतात.

क. मोडी लिपीचे चार कालखंड

मोडी लिपीचे चार कालखंडात वर्गीकरण केले आहे.

१ यादवकालीन कालखंड २ शिवकालीन कालखंड ३ पेशवे कालीन कालखंड ४ आंग्लकालीन कालखंड या प्रमाणे चार विभागात वर्गीकरण करण्यात आले आहे.

अ. यादवकालीन मोडी लिपी लिखाणात अक्षर एकमेकांच्या अगदीच जवळ आणि उभी काडली गेली आहे.

ब.शिवकालीन शैलित किंचित उजवीकडे झुकलेली अक्षरे दिसतात. मोडी लिपिला तीरकस वळण अधिक वर्तुळकार आणि सुटसुटीत अक्षरे लिहिण्याचा उपक्रम शिवकालात चिटणीस बाळाजी आवजी यानी सुरु केला.

क. पेशवे कालीन मोडी लिपी अगदी रेखीव गोलकार तिरकस आणि व सुटसुटीत लिहली जाऊ लागली.

३ प्रकरण तिसरे

३ मोडी लेखनाच्या वेगवेळया पध्दती व फायदे

अ. र ची करामत
ब. व्यवहारिक मोडी लेखन
क. सांकेतिक मोडी लेखन
ड. सामाजिक दुर्बल घटकाचे योगदान समोर येते
इ. सांस्कृतिक आपल्या पूर्वजानी जपलेला वारसा
ई. ऐतिहासीक तारखा घटना घोळ दुस्त करणे.
उ. वैयक्तिक फायदे
ऊ. आर्थिक फायदा आहे.

४ प्रकरण चौथे

४ विविध मापन पध्दती

अ. रेघीय मापन पध्दती
रेघीय सहाय्याने कसे मापन केले जाते.
ब. विविध वनज मापे व पध्दती.
शिवकालीन विविध वनज मापे तेल, तूप,व धान्य मापे.
क. जमीन मापन पध्दती.
जमीन मापन कशी केली जाते याची माहिती.
शिवशाही काठी, सातबारा, खरेदीपत्र, दतकपत्र इ.
ड. कालगनणा.
आडवडयाचे वार ,महिने व वर्ष, राज्यभिषेक , फसली सुहुरसन, जुलूस इ.

५ पुरातत्व विभाग व संशोधन केंद्र दप्तर

अ. मुंबई पुराभिलेखागार
ब. कोल्हापूर पुराभिलेखागार
क. औरंगाबाद पुराभिलेखागार
ड. पुणे पुराभिलेखागार
इ. नागपूर पुराभिलेखागार

संशोधन केंद्र व दप्तर

१. डेक्कन कॉलेज पुणे
२. .डॉ बा. अ. म. वि. औरंगाबाद
३. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ पुणे
४. भारतीय इतिहास मंडळ पुणे
५. शाहू संशोधन केंद्र कोल्हापूर

इतिहास विभाग -

प्राचार्य
Vasantdada Patil Co
Patoda, Dist. Be

मोडी लिपी
- विद्यार्थी यादी -

अ.क्र	विद्यार्थ्यांचे नांव	~~[illegible]~~	स्वाक्षरी
1	सिसाळ तुकाराम भिमराव		[illegible]
2	अडागळे कृष्णा हनुमंत		Krishna
3	तागड अक्षय हनुमान		TagadA.H.
4	भालेकर परशुराम विनोद		Bhalekar
5	सरवदे दिक्षा नामदेव		Sarwade
6	गोरे सोनाली प्रकाश		Sonali
7	शिंदे योगिता रंजित		[illegible]
8	घुले ओम आजिनाथ		[illegible]
9	काळुशे मयुर गोविंद		Mkaluse
10	खानप सागर श्रीरंग		Sagar
11	जायभाये गिता रमेश		Gita
12	खडागळे चैतन्य बाळु		Chaitanay
13	वीर योगेश आसाराम		Veer
14	भिलारे सुरज दादाभाऊ		Suraj
15	चौरे आबा सुदाम		Chaure
16	काळे प्राजक्ता बाजीराव		P.B.Kale
17	सिरसाट आकाश सुग्रीव		Sirsat
18	महादेव रामदास जायभाये		...Ramdas
19			
20			
21			
22			

इतिहास विभाग

नवगण शिक्षण संस्था राजूरीचे

वसंतदादा पाटील कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,

पाटोदा. जि. बीड

इतिहास विभाग आयोजित

मोडी लिपी प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम

– प्रमाणपत्र –

प्रमाणित करण्यात की,

कु. / श्री.. हिने / याने

महाविद्यालयाच्या इतिहास विभागामार्फत दि. / /२०२२ ते / /२०२२ दरम्यान आयोजित

मोडी लिपी प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम यशस्विरित्या पूर्ण केल्याबद्दल हे प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात येत आहे.

समन्वयक

प्राचार्य

"गोषवारा" मोडी लिपी प्रमाणपत्र कोर्स]

वसंतदादा पाटील महाविद्यालयात दि. 13 एप्रील 2022 रोजी इतिहास विभागा मार्फत सुरु करण्यात आलेल्या [मोडी लिपी) प्रमाण पत्र अभ्यास क्रमाचे उद्घाटन प्राचार्य प्रोफेसर सर डॉ. आबासाहेब टेंगे यांच्या करण्यात आले.

मोडी लिपी प्रमाणपत्र कोर्सचा अभ्यास तयार करण्यात आला त्यामध्ये प्रकरण ① मोडी लिपी म्हणजे काय ② मोडी लिपीची इतिहास व बाराखडी ③ मोडी लिपी लेखनाचे फायदे ④ विविध मापण पध्दती ⑤ संशोधन केंद्रात लिपीचे महत्त्व या प्रमाणे अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यात आला.

या मोडी लिपी प्रमाणपत्र कोर्सचा कालावधी 20 दिवसाचा होता. दररोज मोडी लिपी बाराखडीचा अभ्यास महाविद्यालयात वेळ 2 ते 3 या कालवधीत घेण्यात आला. डॉ. पी. बी. सिरसट यांनी दररोज मोडी लिपी प्रमाणपत्र कोर्सची तासीका घेतली. दररोज 18 विद्यार्थी हजर होते. व त्यांना प्रमाणपत्र वाटप केले.

मोडी लिपी प्रमाणपत्र कोर्स करिता अनुदान / अर्थसहाय्य भारतीय पुरातत्त्व सर्वेक्षण विभागाकडे अनुदानासाठी प्रस्ताव पाठवण्यात आला होता. परंतु अनुदान आणखी मिळाले नाही. या मोडी लिपी प्रमाणपत्र कोर्स जर पूर्ण स्वरुपात केला तर. त्याचा फायदा ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना होऊ शकतो. कारण पुरातत्त्व विभागा कडे लाखो मोडी लिपी कागद पत्रे पडून आहेत. त्याचे लिप्यांतर केले तर त्यांना रोजगार उपलब्द होऊ शकतो. या प्रमाणे महाविद्यालयात 20 दिवसाचा मोडी लिपी प्रमाणपत्र कोर्स घेण्यात आला.

आपला विश्वासू
डॉ. पी. बी. सिरसट